Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

Natuurreservaten Zuiderkempen

Jaargang 5
driemaandelijks tijdschrift
november 1999 Nr. 3

Allerheiligen: een tijd om even stil te staan...

De Allerheiligendagen met vrienden aan zee doorgebracht. De weermannen hadden weer eens ongelijk, want ze hadden regen voorspeld, maar we konden genieten van een aangenaam herfstzonnetje. De kindjes blijgezind, de strandwandeling deed deugd. We verbleven zelfs 'verantwoord', want we sliepen in de spiksplinternieuwe jeugdherberg van Oostduinkerke, waar terecht zuinig met energie omgesprongen wordt.
En toch, toen we naar het strand gingen bekroop me een onaangenaam gevoel. We verbleven op ongeveer een kilometer van het strand. Op dat wandeltraject zag ik weliswaar een eenzame; torenvalk naar een of andere muis speuren, maar verder vertelde niks me dat de zee, de duinen, de polders in de buurt waren. We wandelden door een wirwar van huizen en andere optrekjes, van enige ordening geen sprake. Geen twee huizen waren dezelfde. Dan de uiterst drukke kustweg overgesukkeld. De doolhof van appartementsblokken en horecatoestanden doorgewandeld. En daar was ze dan eindelijk, 'onze' Noordzee. Een stevige betonnen wand zorgt ervoor dat de zee voorgoed gescheiden blijft van Oostduinkerke, Blankenberge, Oostende, Mariakerke, met zijn appartementsblokken, hotels en restaurants.
Als overtuigd natuurbeschermer kon een bezoek aan de Westhoek, het schitterend staatsduinenreservaat bij de Panne, niet ontbreken. En als de jeugdherberg al de moeite is, dan is deze prachtige duinengordel het zeker. Maar liefst 340 ha actieve stuifduinen geven je een indruk van hoe subliem onze kustlijn er enkele decennia geleden moet uitgezien hebben. Als je dan in het reservaat bent, en je bent zo verstandig niet in de richting van de zee te kijken, want dan zie je weer die verfoeilijke appartementsblokken, waan je je helemaal in de Sahara (zo noemt men trouwens een groot deel van deze duinen).
Een van mijn vrienden verpestte, ongewild, toen een beetje de sfeer, want hij weet dat natuur en natuurbeheer mij nauw aan het hart liggen, en stelde me, net op het moment dat ik helemaal lyrisch ging doen, de op het eerste gezicht wat overbodige vraag: “Wat vind je van dit reservaat?”
Enkele seconden werd het muisstil, om even in het torenvalkjargon van daarstraks te blijven. Mijn vriend dwong me terug op aarde neer te dalen. Ik kon niet anders dan zeggen dat het er allemaal heel mooi uitzag, maar... dat het gebied relatief gezien toch vrij klein is (in een brochure konden we lezen dat we in zo'n gebied veel vogels zouden verwachten, maar dat ze er niet zitten, omdat het... zo klein is, o.a. de strandplevier komt niet meer tot broeden), dat het gelegen is in een uiterst vijandige omgeving; appartementen, campings, een zogenaamd visserdorp, met heuse prikkeldraad omheind, dat niks anders is dan een thuisland voor heel rijke mensen, honderdduizenden toeristen, industrie. Als klap op de vuurpijl herinnerde ik mij dat ik onlangs las hoe het gebied kampt met zware verdrogingverschijnselen, omdat het zuivere zoet water in de buurt opgepompt wordt om de toeristen (en dit weekend ook mezelf) te voorzien van voldoende bad- en drinkwater.
Toen we onze wandeling afsloten, was er een kraan druk bezig, midden op het strand. Op een

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

bijhorende Landrover met Engelse nummerplaat stond in grote letters 'clearance'. Het werkterrein was verdacht met paaltjes en lintjes afgebakend, we mochten niet dichterbij komen. Alleen de meeuwen werden niet weggejaagd. Neen, hier waren zeker geen plagwerken aan de gang. In de verte braakte de industrie van Duinkerken haar zwarte rookpluimen uit.
Ik was 'gezond moe' van de wind, de zon, het zand. Gemoedsrust had ik deze keer aan zee niet gevonden. Volgende keer ga ik naar de Ardennen.

Prijsvraag

Een vliegende wespendief heeft iets smallere en langere vleugels dan een buizerd. Ook is zijn kop iets vooruitgestoken. Hij heeft een zogenaamd 'duivenkopje'. Op een bewoond nest van een wespendief liggen meestal takken met nog 'groene' bladeren. Jurgen Keirsmaekers uit Oosterwijk legde het ons uit en hij wint de CD met vogelgeluiden.

En dan de nieuwe prijsvraag: in enkele van onze Zuidkempense reservaten wordt een graasbeheer toegepast, met runderen, schapen of paarden. Geef eens drie goede redenen waarom graasbeheer nuttig kan zijn. Antwoord voor 15 dec. '99 naar B. Van Dyck, Weybroekweg 12, 3201 Langdorp. De winnaar krijgt een bak heerlijk biologisch appelsap cadeau!

Netevallei - Schaapwees erkend als natuurreservaat

Onlangs werd bij Ministerieel Besluit het gebied "Netevallei - Schaapwees", gelegen in de vallei van de Grote Nete, erkend als natuurreservaat.
Begin 1992 werd door "Natuurreservaten vzw" een eerste perceel natuurgebied aangekocht in het Schaapwees. Deze aankoop was de aanzet om de laatste grotere stukken natuurgebied in Westerlo veilig te stellen voor de toekomst. Door vrijwilligers werden verruigde hooilanden gemaaid, heidevelden geplagd, sluikstorten opgeruimd en houtkanten aangeplant.
Beheerswerken die er moeten voor zorgen dat de typische planten en dieren van valleigebieden betere overlevingskansen krijgen.
Na enkele jaren werd het aankoopproject Schaapwees uitgebreid en werden er ook percelen aangekocht aan de overkant van de Grote Nete, op het grondgebied van de gemeente Herselt.
Momenteel beheert "Natuurreservaten vzw" meer dan 40 hectare natuurgebied in de Netevallei. Bij het uitvoeren van beheerswerken werd de zeis ondertussen vervangen door de maaibalk en krijgen de vrijwilligers ondersteuning van professionele terreinarbeiders.
Regelmatig steken ook galloway runderen, schapen en pony's een mondje toe in het nabegrazen van de natte hooilanden.
Naast natuurbehoud en natuurbeheer is ook natuurbeleving één van de peilers in het kersverse natuurreservaat. Jaarlijks worden er tientallen groepen en schoolklassen rondgeleid en maken er kennis met de wondere wereld van het dieren_ en plantenleven.
Dankzij de erkenning als natuurreservaat krijgt het gebied extra bescherming en waardering en brengt het ons weer een stapje verder in de uitbouw van een natuurreservaat langsheen het ganse stroomgebied van de Grote Nete.

Congres

Voor de tweede keer (vorig jaar was 't aan de zee te doen) organiseerde Natuurreservaten v.z.w. haar congres. Dit jaar werd het Sportacentrum in Tongerlo als locatie gekozen.
Er werd vergaderd, gespeeched, geluisterd, gediscussieerd, gefeest, gezongen, geworkshopt, gewandeld, gestudeerd, bestudeerd, gedebatteerd. Zeer interessant waren de uiteenzetting over 'ecologie en economie', door Aviel Verbruggen (kabinetschef van Minister Vera Dua, bevoegd voor leefmilieu en landbouw) en het debat met Minister Vera Dua zelf.
Onze reservaten Schaapwees en Langdonken werden bezocht, in het familieprogramma werd o.a. ook de Heimolen bezocht. Alfred den Ouden bracht een gesmaakt optreden. Op het bal van de voorzitter gingen enkelen er 'hard tegen aan' en werd uitvoerig en overvloedig de Tongelse trappist

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

uitgetest. De kinderopvang verliep vlekkeloos. Leuke afsluiter was een kort theaterstukje gebracht door de kinderen van de congresgangers. De accommodatie was prima, de organisatie was puik. Aan iedereen die op een of andere manier meehielp: een dikke proficiat.
Het mooiste resultaat van zo'n congres is waarschijnlijk dat je eindelijk de bekende en minder bekende namen uit Natuurreservaten-wereld, van voorzitter tot telefoniste, van Raad van bestuurder tot conservator een gezicht kan geven. En, dat helpt! De deelnemers uit onze afdeling kwamen alleszins enthousiast terug thuis, en ze zullen er zeker volgend jaar weer zijn! Misschien bent u er dan ook wel bij. Dat congres van Natuurreservaten v.z.w.: een aanrader!

OpenNatuurdag1999

Een opstel van een van de 200 kinderen die een onvergetelijke dag beleefden in het kasteelpark te Westmeerbeek. Een uitstap naar het kasteel.
We reden met de fiets van Blauberg naar Westmeerbeek. Daar trokken we de natuur in. Er lag een bult. De gids vertelde ons dat er onder de bult een kelder zit. Het is geen gewone kelder: het is een ijskelder. Vroeger gebruikte de mensen dit om hun eetwaren te bewaren zodat het eten langer eetbaar blijft. We komen een heel oude boom tegen, hij was meer dan 200 jaar. De meeste waren beuken. We hebben ook nog een overblijfsel gezien van de 2de wereldoorlog. Het was een beschermingsmuur. Daar zaten de soldaten achter verscholen. Dan zijn we de tweede ijskelder tegengekomen. Hij ging bijna instorten, want hij was al oud. We vroegen de gids waar de ingang was. De gids zei dat de ingang nog niet gevonden was. Toen zijn we naar de vijver gegaan. Daar mochten we met een schepnetje diertjes scheppen. Dan zetten we ze weer terug. Daarna kregen we een drankje aangeboden. En zo keerden we weer terug naar school langs de oever van de Nete.

Kim Belmans 4° leerjaar "De Graankorrel" Blauberg.

Werken a la AWZ

In september vorig werd een weiland, gehuurd door Natuurreservaten en gelegen tegenover het Kasteel van De Merode, tijdelijk opgevorderd door de Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) om dringende werken aan de Netedijken te kunnen uitvoeren.
Wij kregen de toezegging dat het maar tijdelijk zou zijn en alles in de oorspronkelijke staat zou hersteld worden.
De omheining werd gedeeltelijk verwijderd door AWZ en een gedeelte van het weiland werd gebruikt voor het opslaan van puin en breuksteen. Toen wij in het voorjaar terug enkele galloway runderen het weiland wilden laten begrazen, bleek dat AWZ nog steeds het weiland niet ontruimd had. Na vele telefonische contacten, in zo'n administratie trekt iedereen onmiddellijk zijn paraplu open als er iets beslist moet worden, kregen wij uiteindelijk toch de toezegging dat het weiland kortelings zal vrijgemaakt worden en de omheining opnieuw hersteld. De galloway's konden zich al klaar maken. Eind april blijkt er nog steeds niets veranderd, opnieuw gebeld, eind mei niets veranderd, opnieuw gebeld, eind juni niets veranderd, opnieuw gebeld en uiteindelijk eind juli wordt het weiland ontruimd en wordt door AWZ de omheining hersteld. Maar hoe. Waar vorig jaar een poort was, werd door AWZ de prikkeldraad gewoon doorgetrokken. Dat in een weiland ook dieren in en uit moeten kunnen, daar had men blijkbaar nog nooit van gehoord.
Om niet opnieuw maanden te moeten wachten vooraleer de herstelling goed zou worden uitgevoerd, werd door de mensen van de terreinploeg een poort in de omheining gemaakt zodat de koeien aan de slag konden.
Nu wij een enig zicht gekregen hebben op de manier van werken van AWZ is het niet echt verwonderlijk dat na honderd jaar waterbeheersingswerken er nog steeds problemen optreden na elke fikse regenbui.
Nagekomen bericht:
Begin september nam A.W.Z. opnieuw zonder enige vraag een perceel van Natuurreservaten in beslag om er breuksteen op te stokkeren. Het perceel is gelegen aan de Netebrug te Westmeerbeek. Zoveel onwil was ons teveel. Na sterk aandringen lukte het van een akkoord op papier te zetten over het gebruik van de grond en de vergoeding die hiervoor betaald zal worden.

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

Uit de reservaten

Goor-Asbroek

De werkgroep rondom het Asbroek, is volop bezig met het uitstippelen van een wandelpad door het Asbroek.
Het is de bedoeling om een lus te maken. De wandeling kan dus op verschillende plaatsen worden aangevat. De wandeling zal ongeveer 5 km lang zijn en voor de ene helft op Herselts grondgebied de andere helft op Westmeerbeeks grondgebied lopen. Er wordt één mogelijke uitbreiding voorzien: de wandelaars die het Goor wensen te bezoeken kunnen de wandelroute verlaten, om er later terug op aan te stuiten.
We voorzien een informatiefolder met een plannetje en een korte beschrijving van het gebied. Afspraken met de uitbaters van de Gasterij werden reeds gemaakt om de informatiefolders daar ter beschikking te stellen.
De wandeling gaat van de Gasterij door de Goorstraat, waar na ongeveer één kilometer de Steentjesbeek wordt overgestoken, en zo naar de voet van de Limberg. Vandaar terug op Herselts grondgebied naar Westmeerbeek. De wandeling kan ook gestart worden in de Dieperstraat in de buurt van het containerpark.
Wij zijn nu bezig om wegwijzers te maken en om de weg op enkele plaatsen te verbeteren. Er werd ook een wandelbruggetje over de Steenkensbeek aangelegd.

In het voorjaar van 2000 zal de wandeling feestelijk geopend worden en de wandelfolder voorgesteld. Tot dan!

De Roost en Craeywinckel

Niet alle regenwater wordt kwelwater.
Eén van de troeven in de Roost is de aanwezigheid van kwelzones. Dat zijn plaatsen (weilanden en moeras) waar het water, dat hogerop insijpelde, weer terug aan de oppervlakte komt.
In de Roost hebben we te doen met lokale en ondiepe kwel. Het water is niet zo heel lang onderweg, het loopt maar enkele honderden meters ondergronds, maar door de aard van het substraat kan het al wat mineralen en vooral veel ijzer bevatten. Bosbies, Waterviolier en Dotterbloem is de typische vegetatie voor zo een kwelgebied. Een opvallend bijverschijnsel is het olieachtige filmpje op het water, dat gevormd wordt door de ijzerbacteriën. En ook het neerslaan van ijzerfosfaat verbindingen op de bodem is goed te zien. Er worden roodbruine vlekken gevormd. Het water is altijd ongeveer 10 graden(geen ijs in de winter).
Deze rode 'soep' komt in De Roost steeds minder voor. Vooral op de grote wei komt het kwelwater niet meer aan bod. De kweldruk lijkt overal te verminderen. De oorzaken liggen waarschijnlijk in de omgeving. Er is minder insijpelkans door eerder al het aanleggen van een grote parking aan de Pecotex en onlangs door het gedeeltelijk dempen van de gracht langs de Hulstsestraat (riolering). In het moeras zelf komt er nog wel ijzerrijk water terecht, de dotterbloemen en waterviolier doen het daar goed.
Maar wat met de hooilanden langs het moeras? De grote wei is vlak; er is bijna geen afhelling naar de Laak toe. Op sommige plaatsen is er zelfs een lichte komvorming waardoor hier de zogenaamde zure regenwaterlenzen ontstaan. Op heel de bodem van de wei blijft het regenwater te lang staan, wat belet dat het kwelwater hier de oppervlakte bereikt. Daardoor gaan bepaalde soorten vegetatie achteruit. De wateraardbei kwam hier enkele jaren geleden nog voor en is nu volledig verdwenen.
En wij worden gekweld door de vraag: wat kunnen we hieraan doen?
De oplossing om het duurzame kwelwater beter te benutten is een delicate evenwichtsoefening. We moeten het regenwater laten afvloeien om het kwelwater te ontvangen. En tegelijk zullen we er moeten op letten dat de hooilanden niet verdrogen. Als proefproject gaan we aan ene kant van de grote wei de afvoergreppels herstellen en de pandengreppels ongeveer om de drie a zes meter, dwars op de afvoerende sloot, herstellen of creëren.

Netevallei - Schaapwees

Net als verleden jaar, op identiek dezelfde plaats en ongeveer rond dezelfde datum streek er dit jaar

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

weer een Krekelzanger in het Schaapwees neer. Blijkbaar een exemplaar met een aangeboren oriëntatie -afwijking want normaal had hij na zijn trektocht vanuit Afrika moeten terechtkomen in de uitgestrekte vochtige gebieden van Hongarije, Polen of Rusland. Toch wel vrij opmerkelijk om twee jaar na mekaar zo'n zeldzame dwaalgast in het Schaapwees te mogen begroeten. Een drietal weken heeft hij hier zijn best gedaan om een soortgenote naar zijn plekje te lokken waarna hij het nutteloze hiervan heeft ingezien en stilletjes terug is vertrokken. Hopelijk in de goede richting deze keer.
Sinds juli is de begrazingsploeg van het Schaapwees uitgebreid met een zwarte, driejarige ponyhengst. Tarzan, zo heet de pony, heeft enkele jaren bij mensen in de achtertuin vertoefd maar wegens plaatsgebrek diende een ander onderkomen gezocht te worden. Omdat men de pony niet aan een opkoper wenste te verkopen, werd er contact opgenomen met iemand van de beheerswerkploeg en enkele dagen later stond Tarzan al te grazen tussen de schapen in het Schaapwees.

De Langdonken

In de Langdonken groeit en bloeit er wel meer dat je in andere reservaten niet ziet, maar momenteel krijg je zelfs voor dit reservaat ongewone plaatjes te zien : een kraan, grote tractor met aanhangwagen, metershoge afgegraven zandhopen, af en aan rijdende vrachtwagens. Menig wandelaar zal zijn wenkbrauwen gefronst hebben. En toch, als al die grote machines hun werk gedaan hebben, zal het er allemaal weer een beetje fraaier uit zien.
Even een woordje uitleg. Alles speelt zich af in de weilanden achter de schuur.Eerst en vooral werd nauwkeurig de bodem onderzocht. Via precieze boringen konden we duidelijk drie grondlagen vaststellen. De bovenlaag is de teeltlaag. In de volksmond ook wel eens 'de zwarte grond' genoemd. De boer ploegde, freesde, bemeste en zaaide deze laag in. Wij noemen deze laag 'zwaar gestoord'. De planten die er groeien zijn voor het natuurbeheer minder interessant. De tweede laag is de licht gestoorde grondlaag. Hierin zit ongetwijfeld heel wat oud plantenmateriaal (de zaadbank). Door deze laag bloot te leggen, proberen we vroegere plantensoorten terug te krijgen. Tenslotte heb je de derde ongestoorde grondlaag. Ook deze komt op veel plaatsen bloot te liggen. Daar kunnen interessante pioniervegetaties ontstaan. We graven ongeveer 20 cm af. De teeltlaag wordt volledig verwijderd. We verschralen. Waarom schraal ? De natuur laat zich vaak van haar mooiste kant zien waar weinig voedingsstoffen in de bodem aanwezig zijn. In de afgelopen eeuw zijn dergelijke milieus zeer schaars geworden door intensivering van de landbouw. Voor een boer is het immers belangrijk een hoge opbrengst van zijn land te krijgen. Door mesten en ploegen streeft hij naar een goed doorluchte toplaag met veel voedingsstoffen. Naast het gezaaide gewas voelt zich hier ook een kleine groep algemene wilde plantensoorten prima thuis. Het zijn soorten die de gewenste planten wegconcurreren. Bij natuurontwikkeling gaat het om andere, vaak soortenrijke begroeiingen.
En wat willen we op die weilanden achter de schuur dan bereiken ?
Omwonenden van de Langdonken vertellen ons nu nog dat ze 'over de heide' naar Ramsel-dorp gingen. Ze spreken van een heide met bulten en klein eikenschaarhout. Groot was onze blijdschap toen we op de afgegraven percelen, in vroegere grachten, restjes van heideplantjes vonden. Als je weet dat heidezaad tientallen jaren 'goed' blijft, mogen we zeker optimistisch zijn.
Laat nu de natuur haar werk maar doen ...

Uit de Milieuraden

Laakdal

Radiumbesmetting langs de Grote Laak.
Met meten wordt veel tijd versleten, maar wie het niet doet werkt niet goed.
Dus nog maar eens een meting van de Laakvervuiling. (Een vervuiling die reeds meer dan vijftig jaar duurt.) Ditmaal is er een onderzoek gedaan naar radiumbesmetting langs de oevers van de Grote Laak. In opdracht van AMINAL, afdeling Water heeft het Studiecentrum voor Kernenergie, SCK van Mol een groot aantal metingen gedaan. De resultaten zijn onlangs ook op de milieuraad bekend gemaakt. Zoals we al weten, heeft de vervuiling zich in het slib van de Laak opgestapeld en is vroeger bij ruiming op de oevers terechtgekomen. Zo is de radioactieve straling duidelijk verhoogd binnen de eerste vijf a tien meter van de laakoevers. In raadgevingen voor de bevolking wordt gesteld dat het

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

niet raadzaam is groenten te kweken langs de Laak en er te bouwen. Het is ook niet goed langer dan 3 uur per dag over de oevers van de Laak te wandelen.
Toch komt De Roost hier vrij goed uit de cijfers. Want het blijkt dat het besmette slib vooral op de rechteroever is terechtgekomen. Gras en maïs voor het vee zijn de dominerende cultuurgewassen op deze oevers. Dat is toch wel ironie ten top als we weten dat de vervuiling veroorzaakt wordt door Tessenderlo Chemie bij het produceren van fosfaat voor - inderdaad - veevoeder! In de tijd dat de koeien konden spreken was dit allemaal niet mogelijk.

Herselt

Goed uitgerust besprak de milieuraad op 9 september bijkomende opties van de milieuconvenant. De milieuraad opteerde voor optie 10. Optie 10 gaat over een geïntegreerd rioleringsbeleid. In het kort wil dit zeggen dat de gemeente aanzienlijk subsidies ontvangt bij de aanleg van gescheiden rioleringen indien ze aan bepaalde voorwaarden voldoet.
Deze voorwaarden zijn: toekennen van een gemeentelijke subsidie voor de bouw van kleinschalige waterzuiveringen, voor de aanleg van infiltratiebekkens en de plaatsing en het gebruik van regenwaterputten.
De milieuraad stelt het gemeentebestuur voor van de voormalige stortplaats voor huishoudelijk afval langs de Grote Nete aan te kopen. De gemeente Herselt heeft hier jarenlang op een gehuurd perceel huishoudelijk afval gestort. De milieuraad is van mening dat de gemeente de vervuiler is en dus ook verantwoordelijk is voor de opruiming. In een laatste punt werd beslist van deel te nemen aan een provinciale wedstrijd over afvalpreventie. Het Herseltse voorstel dat ondersteund wordt door meerdere milieuraden uit de regio wil gazonmaaisel voorkomen door het gebruik van mulch grasmaaiers.

Moet er nog sap zijn ?

En de oogst was groot en goed dit jaar. We kochten 4300 kg bij een uithollend landbouwbedrijf in Zepperen en 1000 kg van de Nationale Boomgaardenstichting (in Vliermaalrood). Uiteraard gaat het in beide gevallen om appelen uit biologische hoogstamboomgaarden. De appelen werden geperst, het sap gepasteuriseerd. Het resultaat is een gezond én heel lekkere drank.
We verkopen dit sap aan 550 fr. per bak (1 bak = 121). Dit betekent 45,83 fr. de liter. De opbrengst van deze verkoop gaat integraal naar de aankoop van natuurgebied in onze regio.
Dus: drinken maar! Het sap is te koop bij Lon Lommaert, Vorstheide 36, Herselt (014/541738). Santé!

In de Franse Ardennen.

Van 13 tot en met 16 mei 1999 vertoefde een 41-koppige delegatie van Natuurreservaten Zuiderkempen in de Franse Ardennen. Chateau de Lametz in het departement des Ardennes was onze uitvalbasis. Onder een stralend weertje verkenden wij al wandelend de verre omgeving. De afwisseling van uitgestrekte loofbossen, gele koolzaadvelden, meidoornkanten, kleinschalige hooilanden en bloemenrijke wegbermen bekoorde iedereen. De natuur was er nog grotendeels ongerept. De geplande wandelingen moesten dagelijks worden ingekort omdat natuurliefhebbers als wij zijn maar niet vooruit geraakten. Er was immers ook zo veel te zien. Rond het hotel vertoefden steeds vele putters en de Europese kanarie liet zich geregeld in de dorpjes bewonderen. Langs de waterkant trippelde de grote gele kwik en flitste de ijsvogel. Het kleinschalige landbouwlandschap was dan weer de thuisbasis van de schitterende grauwe klauwier en talrijke geelgorzen. Zijn neef de grauwe gors zong vanuit de uitgestrekte graanvelden. De in Vlaanderen zeer zeldzame orpheusspotvogel liet zich ook éénmaal horen. In bossen klonk overal de triller van de fluiter en het gejodel van de boomklever. De roofvogels waren wel zwak vertegenwoordigd. Zit de beruchte Franse jagersmentaliteit hier voor iets tussen? Slechts een enkele zwarte wouw, een boomvalk, enkele torenvalken en buizerds kwamen voor de kijker. De waterminnende amfibieën waren dan weer zeer talrijk aanwezig. In de diepe tractorsporen op slijkerige bospaden zwommen honderden alpenwater- en vinpootsalamanders. Het omdraaien van tientallen boomstammetjes en stenen leverde naast padden en bruine kikkers ook de schitterende vuursalamander op. Ook vonden wij éénmaal, raar

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

maar waar, een blauwe groene kikker. De reptielen waren dan weer vertegenwoordigd door hazelworm en levendbarende hagedis. Verder passeerden nog een heleboel insecten ons pad zoals bont dikkopje, driehoornmestkevers, gouden loopkevers. Wijngaardslakken waren tenslotte zeer talrijk.
Ook de flora moest voor de dierenwereld niet onderdoen. Natuurlijk trokken vooral de orchideeën in dit kalkrijke milieu vooral onze aandacht: vogelnestjes, purperorchissen, bergnachtorchis en bleek bosvogeltje om er maar enkele te noemen. In de bloemenrijke wegbermen moest geregeld de plantengids worden bovengehaald voor grote ratelaar, blaassilene, gele wikke, kruisbladwalstro, zwarte rapunzel en zo vele anderen. In de nog zuivere beekjes en grachten bloeiden dan weer beekpunge en witte waterkers. De reuzenpaardenstaart was in de bronbosjes opvallend aanwezig.
Tenslotte genoten we van de typische Franse rust. De smerige en stinkende dorpjes straalden een voor en bij ons ongekende rust uit. De kip met kuikens op het dorpsplein, de dampende mesthopen voor de huisdeuren, de boer met pijp op een al jaren niet meer geschilderde bank, de talrijke gebroken en niet herstelde vensters langswaar zwaluwen de huiskamers binnenvlogen,... wij genoten. Fons, Jos en Harry bedankt voor dit fijne weekend en aan alle deelnemers bedankt voor jullie gezelschap en de aangename sfeer in de groep. Tot volgend jaar in tiet Noorden. Groningen is gepland!

Brandhout

Het kappen van hakhout, Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eik is een van de winterwerken van de terreinploeg en de vrijwilligers. Voor al dit brandhout zoeken we kopers. We leveren het hout in de gewenste hoeveelheid en op maat gezaagd aan huis. De bestellingen en de prijzen zijn af te spreken met: Benny Van Dijck 013. 783609.
De kruinen van gekapte canadapopulieren leveren veel brandhout op. Wie er zelf wil invliegen kan zijn energie kwijt en wordt beloond met gratis brandhout.
De afspraken hierover maak je best met een van de conservators in uw omgeving.

De Kerkuil

1999 was voor de kerkuil in onze regio zeer succesvol. Op het grondgebied van onze afdeling brachten dit jaar immers niet minder dan 17 broedparen hun jongen groot. Laakdal en Hulshout hadden elk 5 gekende broedparen, Herselt 4 en Westerlo 3. Zij brachten samen 63 jongen groot wat voor een nestgemiddelde van 3,7 per nest zorgde. Zeker geen slecht resultaat. Van deze broedparen huisden er nog 6 in kerken, 9 in woningen en 2 in schuren. Slechts 1 paar zorgde voor een vrij broedgeval op een kerkzolder, al de rest vertoefde met zijn jongen in een door de kerkuilenwerkgroep Vlaanderen geplaatste nestkast. Hiermede is dan ook duidelijk het belang van deze alternatieve woonplaatsen voor de kerkuil als zeldzame en bedreigde vogel aangetoond. Alle jongen werden door de ringgroep Demervallei geringd. Wij zijn benieuwd naar hun verdere levensloop.
De kerkuil in de stal van Willy en Marleen te Ramsel was' dit jaar wel bijzonder productief, een eerste legsel leverde vijf donzige uiltjes op, met een tweede legsel werden er nog drie op de wereld gezet. Proficiat voor de gelukkige ouders en hun beschermers.

Een Oehoe gered

Eind juni ging de telefoon. Kom eens kijken, in de tuin hangt een uil op zijn kop. Zijn poten zijn vastgebonden!
Ter plekke aangekomen was het inderdaad een Oehoe, en inderdaad met de beide poten aan mekaar gebonden én hij hing op zijn kop.
Het beest was waarschijnlijk hongerig, en was in het kippenhok geland. De vrouw des huizes ging in het kippenhok en de uil vloog op naar een boom. De uil was niet alleen hongerig, hij was blijkbaar ook uitgeput. Immers hij was geland op een tak die afgebroken was. Bij zijn landing is hij waarschijnlijk omgevallen, en blijven hangen doordat zijn aaneengebonden poten achter de stomp bleven hangen. Je moet maar pech hebben.
Gewapend met een ladder, een jute zak en een zaag (voor fruitbomen) werd de reddingsactie gestart. Eerst werd de jute zak langs onder over het beest getrokken. Toen werd de tak afgezaagd. Met alles naar beneden, waar bleek dat de zak vanonder even open was als vanboven. Dus de uil weer ontsnapt. Vlug, vlug, eindelijk terug gevangen. In een grote kartonnen doos, richting Vogelasiel van Zichem. Happy end.

Generated by Foxit PDF Creator © Foxit Software
http://www.foxitsoftware.com For evaluation only.

Van het vogelasiel kregen we bericht dat de patiënt volledig hersteld is en werd vrijgelaten in een verlaten steengroeve. De Oehoe is 9 jaar geleden geboren in een Duitse dierentuin.

Kalender 2000

En ze zijn weer voorzien van prachtige natuurfoto's, de kalenders van Natuurreservaten v.z.w. De kalender kost 200 fr. en is te koop bij alle bestuursleden. U geeft weer een steuntje aan de aankoop én het veilig stellen van natuurgebieden in ons werkingsgebied. Misschien een leuk eindejaarscadeautje voor uw vriend, vriendin of schoonmoeder.